
Україна (Друга група)

Україна є країною походження, транзиту та поступово стає країною призначення для чоловіків, жінок і дітей, які є жертвами примусової праці та примусової проституції. Українців, потерпілих від торгівлі людьми, перевозять до Росії, Польщі, Туреччини, Італії, Австрії, Іспанії, Німеччини, Португалії, Чеської республіки, Об'єднаних Арабських Еміратів, Індонезії, Казахстану, Азербайджану, Великобританії, Ізраїлю, Греції, Фінляндії, Норвегії, Данії, Ірландії, Лівану, Беніну, Тунісу, Кіпру, Аруби, Екваторіальної Гвінеї, Боснії та Герцеговини, Косова, Сербії, Угорщини, Болгарії, Молдови, Словаччини, Сирії, Швейцарії, США, Канади та Білорусі. Жінок продовжують примушувати до праці в секс-індустрії або в якості домогосподарок, у сфері обслуговування, на текстильних або інших підприємствах легкої промисловості. Більшість українських чоловіків, потерпілих від торгівлі людьми, експлуатувалися в Росії та інших країнах, переважно в якості будівельників, робітників на заводах та у сільському господарстві, або моряків. Дітей найчастіше примушували до проституції або жебрацтва. Кількість українців – жертв примусової праці та примусової проституції в межах України – продовжувала зростати. Безпритульні діти або діти з дитячих будинків були особливо уразливими до торгівлі людьми в Україні. Чоловіки, жінки та діти з Демократичної Республіки Конго, Молдови, Узбекистану, Чеської республіки та Пакистану стали жертвами примусової праці та примусової проституції в Україні.

Влада України не повною мірою дотримується мінімальних стандартів викорінення торгівлі людьми, проте вона докладає до цього значних зусиль. Протягом звітного періоду більша кількість злочинців у сфері торгівлі людьми порівняно з минулим роком отримала вироки відбування покарання у місцях позбавлення волі, а прокурори продовжували оскаржувати м'які вироки, винесені за вчинення цього злочину. Також влада збільшила кількість виявлених жертв та перенаправила їх за одержанням допомоги до недержавних організацій. Однак влада не вжила необхідних заходів для розслідування, кримінального переслідування та засудження державних службовців, що були співучасниками злочинів торгівлі людьми, і не розробила та не впровадила національний механізм перенаправлення жертв злочину.

Рекомендації для України: вжити заходів до розслідування, кримінального переслідування та засудження державних службовців, причетних до злочинів торгівлі людьми, та забезпечити засудження винних службовців до відповідних термінів позбавлення волі; продовжувати засудження торгівців людьми до відповідних термінів позбавлення волі; продовжувати моніторинг судових справ по торгівлі людьми та заохочувати прокурорів приділяти більш серйозну увагу таким справам та оскаржувати вироки, не пов'язані з позбавленням волі; продовжувати вживати заходів щодо запровадження офіційного механізму для випереджувальної ідентифікації та направлення потерпілих за необхідними послугами; розширити список послуг, що надаються державою потерпілим від торгівлі людьми, та надання фінансування недержавним організаціям, що

надають невідкладну необхідну допомогу потерпілим від торгівлі людьми; розглянути питання створення фонду для такого фінансування, де б акумулювалися кошти, конфісковані у торгівців людьми; надавати спеціалізовану допомогу дітям, потерпілим від торгівлі людьми; надалі докладати зусиль з попередження торгівлі людьми спільно з громадянським суспільством; підвищити координацію міжвідомчих зусиль для подолання явища торгівлі людьми; прийняти загальнонаціональний закон про протидію торгівлі людьми та національний план дій у цій сфері; продовжувати проведення спеціалізованого навчання для прокурорів та суддів.

Притягнення до відповідальності

У звітному періоді Уряд України продемонстрував дещо більш ефективне вжиття заходів щодо розслідування та передачі до суду справ про торгівлю людьми. Відповідно до статті 149 Кримінального кодексу України всі форми торгівлі людьми заборонено, а покарання за них складає від 3 до 15 років позбавлення волі, що є достатньо суворим і відповідає покаранню за інші тяжкі злочини, такі як зґвалтування.

В той же час, суди в різних регіонах країни по-різному тлумачили ст. 149 Кримінального кодексу України в аспекті її застосування до торгівлі людьми з метою трудової експлуатації, що призвело до того, що деякі злочинці отримали м'які покарання. Уряд звітував про відкриття 145 кримінальних справ щодо торгівлі людьми у 2010 році. У 2010 році компетентні органи влади закінчили розгляд 110 кримінальних справ по торгівлі людьми у відповідності із ст. 149 порівняно з 80 справами, що були розглянуті у 2009 році. Україна повідомила про засудження 120 торгівців людьми у 2010 році порівняно з 110 засудженими у 2009 році. 60 осіб було засуджено до позбавлення волі порівняно з 33 засудженими до ув'язнення у 2009. Торгівці людьми засуджувались до різних термінів ув'язнення: від менш ніж двох років до п'ятнадцяти років. 33 особи було звільнено від відбування покарання з випробувальним терміном, що є меншою кількістю у порівнянні з 41 особою, що були звільнені від відбування покарання з випробувальним терміном у 2009 році. Крім того, 25 торгівців людьми оскаржили свої вироки у 2010 році, порівняно з 36 особами у 2009 році. На жаль, у 2010 році Уряд України не виокремив статистичні дані правоохоронних органів щодо розслідування, кримінального переслідування або засудження винних осіб, які займалися торгівлею людьми саме з метою трудової експлуатації. Прокурори продовжували оскаржувати м'які вироки щодо осіб, засуджених за торгівлю людьми (36 поданих апеляцій у 2010 році). Часто судді не бажали визнавати потерпілими жертв торгівлі людьми, таким чином вони створювали перешкоди для кримінального переслідування випадків торгівлі людьми. Держава проводила навчання щодо протидії торгівлі людьми для слідчих, прокурорів та членів суддівського корпусу, включаючи 108 суддів.

Співучасть державних службовців у вчиненні злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми, залишається серйозною проблемою в 2010 році. Як і у попередні роки, недержавні організації продовжували повідомляти, що корупція серед державних службовців, що стосується організації торгівлі людьми, залишається проблемою, включаючи співучасть прокурорів, суддів та прикордонників. Корупція серед органів місцевої влади і на рівні областей заважала розслідуванню та кримінальному переслідуванню злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми. Уряд України звітував про розслідування лише двох випадків корупції у місцевих підрозділах протидії торгівлі

людьми Міністерства внутрішніх справ. Не було надано інформації про нові кримінальні переслідування або засудження державних службовців, що були співучасниками у злочинах, пов'язаних з торгівлею людьми. Протягом 2011 року три співробітника підрозділів протидії торгівлі людьми, були засуджені до 3,5 років ув'язнення за вимагання хабарів від жінок, залучених до проституції. На кінець звітнього періоду їх апеляції не були розглянуті.

Захист

Уряд України у звітному періоді продовжував докладати зусиль щодо захисту та надання допомоги потерпілим від торгівлі людьми. Однак Україна не прийняла та не впровадила проект закону, підготовлений у 2009 році, в якому викладено державну політику щодо захисту від торгівлі людьми, встановлено механізм перенаправлення потерпілих та офіційно закріплено співпрацю між державними органами та недержавними організаціями. Уряд у співпраці з ОБСЄ продовжував виконання пілотного проекту, метою якого є розробка механізму перенаправлення потерпілих у двох областях. В рамках проекту було визнано потерпілими 20 осіб, яким була надана допомога. У 2010 році уряд визнав потерпілими та направив до недержавних організацій 449 нових потерпілих від торгівлі людьми, включаючи 123 дітей, порівняно з 335 потерпілими, включаючи 42 дітей, що були визнані потерпілими у 2009 році. Уряд не надавав фінансування недержавним організаціям, що надавали допомогу потерпілим від торгівлі людьми, хоча надавалась деяка допомога недержавним організаціям, що допомагають потерпілим від торгівлі людьми (сплата адміністративних витрат та оплата офісних приміщень). Притулки, що фінансуються за рахунок держави, прозвітували про надання допомоги 39 потерпілим від торгівлі людьми в 2010, а притулки недержавних організацій допомогли 31 потерпілому.

В той же час, заходи України щодо захисту потерпілих залишалися великою мірою залежними від фінансування міжнародними донорами. У 2010 році Міжнародна організація з міграції у співпраці з місцевими партнерами надала допомогу 1085 потерпілим від торгівлі людьми, у тому числі 106 особам, які постраждали від торгівлі людьми в межах України. Ці цифри можна порівняти з допомогою 773 потерпілим, включаючи 32 жертвам, які постраждали від торгівлі людьми в межах України, у 2009 році. Уряд продовжував розміщувати дітей – жертв торгівлі людьми – у тимчасові притулки для безпритульних дітей, що не надають спеціалізованих послуг постраждалим від торгівлі людьми. Деякі діти – потерпілі від торгівлі людьми – були розміщені у виправних центрах для неповнолітніх. Уряд заохочував потерпілих співробітничати з правоохоронними органами у кримінальному переслідуванні організаторів торгівлі людьми. 214 потерпілих приймали участь у розслідуванні або кримінальному переслідуванні злочинів торгівлі людьми у 2010 році. Наразі недержавні організації помітили серйозні недоліки у захисті потерпілих протягом судового розгляду. Хоча не було жодного повідомлення про те, що жертви піддавалися покаранню за незаконні дії, вчинені в результаті їхнього залучення до торгівлі людьми, надходила інформація про те, що деякі потерпілі були затримані, оскільки немає механізму звільнення їх від депортації. Український уряд не надав іноземцям-жертвам торгівлі людьми правових альтернатив їхньому поверненню до країн, де вони можуть бути піддані покаранню, або де їх можуть спіткати труднощі.

Запобігання

Уряд України продовжував свою діяльність щодо запобігання торгівлі людьми у

2010 році в обмеженому обсязі. Уряд надав матеріальну та обмежену фінансову допомогу недержавним організаціям для діяльності з попередження торгівлі людьми. Разом з іноземними донорами, Міністерство освіти і науки України розробило урок для середніх шкіл «Попередження торгівлі людьми» і розробило серію семінарів для вчителів, щоб допомогти їм у обговоренні питань торгівлі людьми з дітьми. Місцева влада надала невелику фінансову та матеріальну допомогу недержавним організаціям для проведення кампаній з попередження, включаючи телевізійні та радіо об'яви та розповсюдження агітаційних листівок.

Разом з Міжнародною організацією з міграції, уряд провів шість навчальних сесій з цих питань для українських загонів перед відправленням їх до миротворчих місій у 2010 році – ці навчання є обов'язковими для українських миротворців. Залишається незрозумілим після реформи уряду у 2010 році, яке відомство наразі відповідає за протидію торгівлі людьми, та чи отримає це відомство достатню кількість ресурсів та політичну підтримку для проведення попереджувальної діяльності. Національний план Уряду щодо боротьби з торгівлею людьми закінчився в середині 2010 року. Разом з Міжнародною організацією з міграції, уряд впровадив пілотну програму у 2010 році щодо попередження дитячого секс-туризму, що включала в себе розповсюдження відповідних плакатів та інформаційних карток.